

**Procedury dotyczące Biblioteki ZSM I i II st. w Rudzie Śląskiej w sprawie:
przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19
wśród społeczności szkolnej ZSM I i II st. w Rudzie Śląskiej**

W związku z Ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374) informujemy, co następuje:

1. Biblioteka ZSM I i II st. w Rudzie Śląskiej zostaje zamknięta na obecny stan do 24 maja 2020 r.
2. Terminy zwrotów wypożyczonych nut, książek, in. materiałów zostają automatycznie prolongowane.
3. Nie ma możliwości składania zamówień.
4. Zachęcamy nauczycieli i uczniów do korzystania ze specjalnie przygotowywanych na stronie internetowej Biblioteki ZSM I i II st. w Rudzie Śląskiej materiałów edukacyjnych, dydaktycznych oraz polecamy zajęcia, oferty informacyjno-kulturalne dla uczniów i rodziców z wykorzystaniem zasobów online w zakładce "O SZKOLE" "BIBLIOTEKA".

Aktualizacja 04/05/2020:

W dniu 2 maja 2020 roku zostało opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w tym zawierające informację o zniesieniu zakazu działalności bibliotek od 4 maja 2020 r.

Rekomendacje dla bibliotek po zniesieniu zakazu prowadzenia działalności bibliotecznej (dotyczy organizacji pracy wszystkich typów bibliotek, również bibliotek szkolnych w zakresie ich dotyczącym):

- Od 4 maja został zniesiony zakaz prowadzenia bibliotek, a nie nakaz ich otwarcia. Otwarcie biblioteki w siedzibie szkoły powinno być uzgodnione z jej dyrekcją. Szkoły pozostają zamknięte dla uczniów do 24 maja.
- Decyzję o otwarciu biblioteki i terminie podejmuje dyrektor po konsultacji z sanepidem. Powinna ona zostać podjęta, kiedy biblioteka będzie przygotowana do bezpiecznego funkcjonowania w czasie epidemii. Przy podejmowaniu decyzji należy wziąć pod uwagę warunki lokalowe, pozwalające na zachowanie reżimu sanitarnego, liczbę użytkowników, w tym wielkość pomieszczenia, w którym będą przebywali.
- Ze względu na kryterium maksymalnej liczby użytkowników mogących jednocześnie przebywać w bibliotece - zgodnie z obowiązującymi zasadami, należy zachowywać dystans społeczny - tym bardziej w pomieszczeniach zamkniętych. Na 1 osobę powinno przypadać co najmniej 15 m² powierzchni.
- Przeciwskazania do otwarcia placówki to np. mała powierzchnia biblioteki i trudności z utrzymaniem dystansu między użytkownikami, choroby przewlekłe pracowników, inne kwestie sanitarne wynikające ze specyfiki działalności biblioteki, jeśli takie występują.

Poniżej szczegółowe rekomendacje:

W związku z koniecznością przerwania łańcucha transmisji koronawirusa podjęto w Polsce decyzję o zamknięciu bibliotek do odwołania. Biblioteki od 13 marca nie mogą przyjmować wypożyczonych egzemplarzy. Biblioteka Narodowa przekazuje poniżej zalecenia dotyczące traktowania wypożyczonych egzemplarzy po odwołaniu stanu epidemii w Polsce i wznowieniu pracy bibliotek.

Wirus SARS-CoV-2 może przetrwać poza organizmem ludzkim, dlatego możliwe jest także powierzchowne skażenie zbiorów, publikacji bibliotecznych.

Wyłączenie z użytkowania na czas kwarantanny wszystkich egzemplarzy zwracanych po zakończeniu okresu zamknięcia bibliotek powinno zapewnić bezpieczeństwo wykonywanej pracy.

Zasady postępowania ze zbiorami bibliotecznymi powracającymi do bibliotek:

Biblioteka Narodowa rekomenduje utworzenie punktu wypożyczeń/zwrotu,

- wydzielenie poza biblioteką miejsca przechowywania zwracanych przez czytelników materiałów bibliotecznych; materiały zwrócone nie mogą mieć styczności z kolekcją;
- odpowiednio oznaczenie m.in.: tych punktów wypożyczeń/zwrotów oraz
- umieszczenie w odpowiednich miejscach niezbędnych instrukcji;
- należy pamiętać, by odizolować i ograniczyć dostęp do tego miejsca tylko dla uprawnionych osób.

Należy pamiętać o dezynfekcji blatu po każdym czytelniku.

Przypominamy, że choć książki są papierowe to ich okładki, np. lakierowane, są wykonane z tworzyw sztucznych i wirus na ich powierzchni pozostaje znacznie dłużej niż na papierze. W związku z tym wirus na okładce książki przetrwa tak długo, jak na powierzchniach plastikowych.

Zaleca się ustawienie przesłony ochronnej (np. z pleksi) w punkcie kontaktu użytkownika z bibliotekarzem. Jednak zarówno użytkownicy, jak i bibliotekarze powinni przebywać w bibliotece w maseczkach i rękawiczkach. Należy pamiętać, by zachować bezpieczną odległość. Zasadne jest wcześniejsze umówienie telefoniczne lub mailowe wizyty na konkretną godzinę.

Biblioteka nie powinna zostać otwarta, jeśli bibliotekarze nie są zaopatrzeni w maseczki, rękawiczki i płyn dezynfekcyjny. Należy bezwzględnie przestrzegać zasad sanitarnych:

- Ograniczyć bezpośredni kontakt z egzemplarzem do jego identyfikacji.
- Przyjęte egzemplarze należy poddać kwarantannie (książki powinny zostać odłożone na okres do 2 tygodni na wydzielonej półce lub w pudle, skrzyni) w innym pomieszczeniu;
- odizolowane egzemplarze należy oznaczyć datą zwrotu i wyłączyć z wypożyczania do czasu zakończenia kwarantanny, po tym okresie włączyć do użytkowania. W dalszym ciągu przy kontakcie z egzemplarzami należy stosować rękawiczki.

Ponieważ autorzy badań, na podstawie których skrócono rekomendowany okres kwarantanny, zalecają ostrożność przy interpretacji ich wyników, Biblioteka Narodowa rekomenduje wydłużenie kwarantanny.

- W przypadku zbiorów audiowizualnych, takich jak DVD lub audiobooki, zalecane jest stosowanie procedur postępowania i czasu kwarantanny tak jak dla książek.
- Po przyjęciu książek od użytkownika należy każdorazowo zdezynfekować blat, powierzchnie na których leżały książki i zwracane materiały przez mycie detergentem lub preparatami dezynfekcyjnymi, zawierającymi alkohol w stężeniu minimum 60% (wirus na powierzchniach kamiennych może przetrwać do 14 dni).
- Egzemplarze wypożyczone do domu winien przyjmować personel zaopatrzonej w rękawiczki lateksowe lub nitrylowe.
- Biblioteka Narodowa rekomenduje rezygnację z prenumeraty czasopism, tygodników papierowych oraz zaleca ich prenumeratę cyfrową.

Ponadto zaleca się dezynfekcję wrzutni (biblioboxów), klamek, klawiatur, telefonów, włączników światła i innych powierzchni lub elementów wyposażenia często używanych.

Egzemplarze zwracanych do biblioteki nie wolno przecierać, dezynfekować preparatami dezynfekcyjnymi. Nie należy stosować ozonu do dezynfekcji książek ze względu na szkodliwe dla materiałów celulozowych właściwości utleniające. Nie należy naświetlać książek lampami UV z uwagi na to, iż światło to ma szkodliwy wpływ na materiały, z których wykonane są książki.

Jeżeli jednak okładka foliowa jest przybrudzona w znacznym stopniu, mogącym przenieść przybrudzenia na inne egzemplarze, wskazane jest wcześniejsze usunięcie takiej okładki. Każdy przypadek należy traktować indywidualnie i zachować zasady bezpieczeństwa zbiorów oraz rygor sanitarny.

Po zakończeniu kwarantanny książkę można ponownie obłożyć okładką foliową – czynność ta nie jest rekomendowana przed odłożeniem książki na kwarantannę, gdyż należy ograniczyć do minimum kontakt pracowników biblioteki ze zwracanym egzemplarzem.

Pracownicy bibliotek powinni bezwzględnie stosować się do zasad profilaktycznych przedstawianych i aktualizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny i Ministerstwo Zdrowia.

W widocznym miejscu przestrzeni dla czytelnika należy umieścić instrukcje dotyczące higieny rąk, dezynfekcji dłoni, sposobu zakładania i zdejmowania masek ochronnych. Dostępne na stronie [GIS](#).

Biblioteka Narodowa rekomenduje zapewnienie stanowiska do dezynfekcji dłoni dla czytelników wraz ze stosownymi (w widocznych miejscach) instrukcjami w tym zakresie oraz przypominanie użytkownikom o dezynfekcji rąk przed podejściem do stanowiska, zaś blat zdezynfekować jak po każdym przyjęciu książek.

Dla bezpieczeństwa bibliotekarzy i czytelników rekomenduje się zapewnienie im dostępu / używanie jednorazowych rękawiczek.

Obsługa czytelnika:

Zaleca się zachęcanie użytkowników do korzystania z dostępnych zasobów on-line.

Można zmienić godziny otwarcia biblioteki w czasie epidemii.

- Obsługa powinna być ograniczona do minimum, tj. do wydania wcześniej zamówionych przez system biblioteczny książek lub zamówionych w inny sposób (telefon, e-mail itd.) oraz ich zwrotu. Zasadne jest wcześniejsze umówienie telefoniczne lub mailowe wizyty na konkretną godzinę. Należy wziąć pod uwagę konieczny dystans społeczny, tym bardziej w pomieszczeniach zamkniętych, zasady przedstawiane i aktualizowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Ministerstwo Zdrowia.
- Zaleca się ustawienie przesłony ochronnej (np. z pleksi) w punkcie kontaktu użytkownika z bibliotekarzem. Jednak zarówno użytkownicy, jak i bibliotekarze powinni przebywać w bibliotece w maseczkach i rękawiczkach.
- Dla bezpieczeństwa bibliotekarzy i czytelników rekomenduje się używanie /zapewnienie dostępu jednorazowych rękawiczek dla czytelników.
- Biblioteka Narodowa rekomenduje zapewnienie stanowiska do dezynfekcji dłoni dla czytelników wraz ze stosownymi instrukcjami w tym zakresie.
- Obowiązek zakrywania ust i nosa obowiązuje wszystkich wychodzących z domu. Biblioteka nie ma zatem obowiązku zapewnienia maseczek czytelnikom. Bibliotekarze powinni przebywać w bibliotece w maseczkach i rękawiczkach.
- Biblioteka Narodowa zaleca jak najczęstszą dezynfekcję poręczy, klamek i innych powierzchni lub elementów wyposażenia często używanych. Warto rozważyć też przygotowanie stanowiska do dezynfekcji rąk przez użytkowników na parterze. Nie ma konieczności dezynfekowania klatki schodowej i poręczy po każdym czytelniku.

Wytyczne Ministerstwa Rozwoju oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego należy traktować obligatoryjnie.

Zgodnie z obowiązującym prawem, czytelnicy którzy nie ukończyli 13. roku życia nie mogą udać się do biblioteki bez opieki dorosłego.

BN przypomina, że osoby należące do grupy ryzyka ciężkiego przebiegu zakażenia COVID-19 (osoby starsze) do czasu wygaśnięcia epidemii powinny rygorystycznie stosować się do zaleceń sanitarnych, podobnie osoby z nimi mieszkające.

Termin zwrotu:

Biblioteka Narodowa rekomenduje elastyczne interpretowanie regulaminów wypożyczeń w czasie epidemii, w tym uznanie prolongat wypożyczonych tytułów, możliwość zwrotu wypożyczonych tytułów przez rodzica lub opiekuna prawnego. Należy pamiętać by stosować zasadę dystansu społecznego.

Wytyczne bezpieczeństwa, dotyczące regulaminu zwrotu podręczników szkoły:

- Rodzic tuż przed zakończeniem zajęć roku szkolnego, zwracający książki swojego dziecka powinien przed dokonaniem zwrotu zdezynfekować ręce;
- należy pamiętać, by zachować bezpieczną odległość i stosować zasadę dystansu społecznego.
- Po przyjęciu książek od użytkownika należy każdorazowo zdezynfekować blat, na którym leżały książki.
- Przyjęte książki powinny zostać odłożone w innym przygotowanym pomieszczeniu w celu poddania kwarantannie.
- Zwrot może zostać potwierdzony podpisem bibliotekarza.
- Jeśli po pierwszym dniu otwarcia utrzyma się duża liczba odwiedzających, wskazane jest utworzenie więcej niż jednego punktu wypożyczeń/zwrotu – jeden dla czytelników umówionych telefonicznie, drugi dla pozostałych użytkowników. Dyrektor biblioteki powinien zadbać o bezpieczną organizację pracy oraz bezpieczeństwo pracowników i użytkowników. Należy dostosować działania do bieżącej sytuacji (by uniknąć braku dystansu społecznego).

Do czasu znaczącego zmniejszenia liczby zakażeń lub odwołania stanu epidemii, Biblioteka Narodowa nie rekomenduje otwarcia czytelni, wolnego dostępu do katalogów kartkowych, księgozbioru i czasopism. Książki w wolnym dostępie mogą zostać zakażone, podobnie jak książki wypożyczone z magazynu.

Zalecenia odnośnie dokonywania zakupów książek do biblioteki w czasie epidemii:

- Aby zachować bezpieczeństwo dla pracowników gromadzących i opracowujących zbiory, rekomendowane jest zamawianie zakupów online.
- Należy pamiętać, by po odbiorze paczki, książki poddać kwarantannie.
- Bibliotekarz powinien pracować w maseczce i rękawiczkach.